

Favn d.o.o., podjetje za predelavo zdravilnih zelišč Adamičeva 51, 1290 Grosuplje	VARNOSTNI LIST ETERIČNO OLJE LOVOR	Stran: 1 /8
Izdelal: Mihael Kovač uni. dipl. kem.	Datum zadnje revizije: 6.4.2016 Številka revizije: 3	Datum izdaje: 19.10.2012

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU

1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Trgovsko ime pripravka: ETERIČNO OLJE LOVOR

Latinsko ime: Laurus nobilis

EINECS št: 283-272-5

Številka artikla: S2069G

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA

Izdelek se uporablja za odišavljanje prostorov, aromaterapijo, odišavljanje kopeli in podobno.

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

FAVN, d.o.o., Adamičeva 51,

SI-1290 Grosuplje,

tel.: 01 43 63 188,

fax: 01 43 63 189

e-pošta: info@favn.si

1.4 TELEFONSKA ŠTEVILKA ZA NUJNE PRIMERE:

Od 8:00 do 16:00 FAVN, d.o.o. Tel.: 01 43 63 188,

Izven delovnega časa (po 16:00): 112

V primeru lažje zastrupitve se posvetujte z osebnim zdravnikom, v primeru težje pa pokličite št. 112

2. UGOTOVITVE NEVARNOSTI

2.1 RAZVRSTITEV SNOVI ALI ZMESI:

2.1.1 Smernice 67/548/EGS oz 1999/45/ES

/

2.1.2 Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Vnetljiva tek. 3	H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.
Nevarnost pri vdihavanju 1	H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
Draženje kože 2	H315 Povzroča draženje kože.
Preobčutljivost kože 1	H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
Draženje oči 2	H319 Povzroča hudo draženje oči.
Rakotvorno 2	H351 Sum povzročitve raka (navesti način izpostavljenosti, če je prepričljivo dokazano, da noben drug način izpostavljenosti ne povzroča takšne nevarnosti).
Mutagenost zarodnih celic 1	H341 Sum povzročitve genetskih okvar (navesti način izpostavljenosti, če je prepričljivo dokazano, da noben drug način izpostavljenosti ne povzroča takšne nevarnosti).
Nevarnost za vodno okolje, kronično 2	H411 Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Posebna navodila glede nevarnosti za človeka in okolje: Produkt je treba označiti na osnovi postopka izračuna splošne smernice za razvrščanje zmesi v zadnji veljavni izdaji.

Sistem klasifikacije: Klasifikacija ustreza aktualnim seznamom ES, vendar je dopolnjena s podatki iz strokovne literature in s podatki dobaviteljev.

2.2 ELEMENTI ETIKETE

Uredbe (ES) Št. 1272/2008 (GHS)

Piktogrami:		
Opozorilo:	Nevarno	
Nevarnost:	H226 H304 H315 H317 H319 H351 H341 H411	Vnetljiva tekočina in hlapi. Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. Povzroča draženje kože. Lahko povzroči alergijski odziv kože. Povzroča hudo draženje oči. Sum povzročitve raka (navesti način izpostavljenosti, če je prepričljivo dokazano, da noben drug način izpostavljenosti ne povzroča takšne nevarnosti). Sum povzročitve genetskih okvar (navesti način izpostavljenosti, če je prepričljivo dokazano, da noben drug način izpostavljenosti ne povzroča takšne nevarnosti). Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
Previdnostni stavki:	P262 P280	Preprečiti stik z očmi, kožo ali oblačili. Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za

	P273 P301/330/331 P315 P101	obraz. Preprečiti sproščanje v okolje. PRI ZAUŽITJU: Izprati usta. NE izzvati bruhanja. Tako poiščite zdravniško pomoč/oskrbo. Če je potreben zdravniški nasvet, mora biti na voljo posoda ali etiketa proizvoda.
Nevarne sestavine:	Methyl eugenol, linalool, alpha-pinene, eugenol, beta-pinene, limonene, cineol-1,8, terpinyl acetate, alpha-terpineol, terpinene-4-ol, beta caryophyllene, p-cymene	
Druge nevarnosti:	Ni	

3. SESTAVA IN PODATKI O SESTAVINAH

Eterično olje: Lovor (*Laurus nobilis*), CAS št: 8002-41-3, 84603-73-6

3.1 ZMESI:

3.1.1 Nevarne sestavine

Kemijsko ime	CAS št.	Konc. (%)	Razvrstitev 67/548/EEC ali 1999/45/EC	Razvrstitev 1272/2008/EC
methyl eugenol	94003-15-2	< 3,5 %	Xn, N, R22, R40, R68, R51/53	Akutna strupenost, oralno 4, H302 Mutagenost zarodnih celic 1, H341 Rakotvorno 2, H351 Nevarnost za vodno okolje, akutno 2, H401
linalool	78-70-6	≤ 10,0 %	Xi, R38	Vnetljiva tek. 4, H227 Akutna strupenost, oralno 5, H303 Draženje kože 2, H315 Draženje oči 2, H319 Nevarnost za vodno okolje, akutno 3, H402
alpha-pinene	80-56-8	≤ 10,0 %	Xn, R10, R38, R43, R65	Vnetljiva tek. 3, H226 Akutna strupenost, oralno 5, H303 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
eugenol	97-53-0	≤ 2,0 %	Xi, R36, R43	Akutna strupenost, oralno 5, H303 Draženja kože 3, H316 Draženje oči 2, H319 Preobčutljivost kože 1- H317 Nevarnost za vodno okolje, akutno 2, H401
beta-pinene	127-91-3	≤ 7,0 %	Xn, R10, R38, R43, R65	Vnetljiva tek. 3, H226 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317
limonene	138-86-3	≤ 5,0 %	Xi, N, R10, R38, R43, R50/53	Vnetljiva tek. 3, H226 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Nevarnost za vodno okolje, kronično 1, H410 Draženje kože 2, H315 Preobčutljivost kože 1, H317

cineol-1,8	470-82-6	≤ 50,0 %	R10, R43	Vnetljiva tek. 3, H226 Akutna strupenost, oralno 5, H303 Draženja kože 3, H316 Preobčutljivost kože 1, H317
terpinyl acetate	8007-35-0	≤ 15,0 %	N, R51/53	Draženja kože 3, H316 Nevarnost za vodno okolje, kronično 2, H411
alpha-terpineol	98-55-5	≤ 5,0 %	Xi, R36/38	Vnetljiva tek. 4, H227 Akutna strupenost, oralno 5, H303 Draženje kože 2, H315 Draženje oči 2, H319 Nevarnost za vodno okolje, akutno 2, H401
terpinene-4-ol	562-74-3	≤ 5,0 %	Xn, Xi, R22, R38	Akutna strupenost, oralno 4, H302 Akutna strupenost, dermalno 5, H313 Draženje kože 2, H315 Draženje oči 2, H319 Nevarnost za vodno okolje, akutno 3, H402 Vnetljiva tek. 4, H227
beta caryophyllene	87-44-5	≤ 2,0 %	Xn, R65	Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Draženja kože 3, H316
p-cymene	99-87-6	≤ 3,0 %	N, Xn, R51/53, R65	Vnetljiva tek. 3, H226 Akutna strupenost, oralno 5, H303 Nevarnost pri vdihavanju 1, H304 Draženja kože 3, H316 Nevarnost za vodno okolje, kronično2, H411

Dodatni napotki: Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz oddelka 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 OPIS UKREPOV ZA PRVO POMOČ:

Vdihavanje:

Poskrbite za zadostno dovajanje svežega zraka, zapustite prostor in zaradi varnosti obiščite zdravnika. V primeru nezvesti poskrbite za položaj in prevoz v stabilnem bočnem položaju.

Stik s kožo:

Slecite kontaminirana oblačila. Takoj sperite z vodo in milom ter dobro izplaknite. V primeru draženja obiščite zdravnika.

Stik z očmi:

Oči z odprto očesno režo vsaj 15 minut izpirajte pod tekočo vodo. Obiščite zdravnika.

Zaužitje:

Pri trajajočih težavah se posvetujte z zdravnikom.

4.2 SIMPTOMI IN STRANSKI UČINKI AKUTNI IN ZAPOZNELI:

Niso znani

4.3 NAVEDBA KAKRŠNE KOLI TAKOJŠNJE OSKRBE IN POSEBNEGA ZDRAVLJENJA:

Ni znana

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

PRIMERNA GASILNA SREDSTVA:	CO ₂ , alkoholno obstojna pena, suhi prah
NEPRIMERNA GASILNA SREDSTVA:	voda
POSEBNE NEVARNOSTI PRI GAŠENJU:	ni
NASVET ZA GASILCE:	Ne vdihavajte saj in hlapov. Ne kadite. Uporabite zaščitno masko in zaščitno obleko.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI:	Izogibajte se inhalaciji in direktnemu stiku s kožo in očmi. V primeru večjega razlitja uporabljajte osebno zaščitno opremo (zaščitna očala, vodo tesne škornje, zaščitna oblačila).
OKOLJEVARSTVENI UKREPI:	Preprečiti odtekanje v kanalizacijo in vodotoke. Če se pojavi izlitje je potrebno takoj javiti oblastem.
POSTOPKI ČIŠČENJA:	Poberite z materialom, ki veže nase tekočino (pesek; kremenka; snov, ki veže kislino; snov, ki veže vse snovi; žaganje). Kontaminiran material odstranite v skladu z oddelkom 13. Poskrbite za zadostno zračenje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO

ROKOVANJE:	Upoštevajte dobro proizvodno in higiensko prakso. Zagotovite zadostno prezračevanje. Upoštevajte dobro osebno higiensko in ne jejte, pijte ali kadite v bližini snovi.
ZAŠČITA PRED POŽAROM IN EKSPLOZIJO:	Olje je vnetljivo, potrebno je preprečiti neposredni stik s plamenom. Kontaminirane snovi odstranimo v skladu s točko 13.
SKLADIŠČENJE:	Skladiščiti v originalni, dobro zaprti embalaži, hladnem in temnem prostoru, stran od virov vžiga in vremenskih vplivov (sonce, visoke temperature).

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO, VARNOST PRI DELU

8.1 PARAMETRI NADZORA

Meje izpostavljanja:	Proizvod ne vsebuje bistvenih količin snovi z mejnimi vrednostmi, ki jih je na delovnem mestu treba nadzorovati.
Dodatni napotki:	Dodatni napotki: za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni seznam.

8.2 NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI

8.2.1 Ustrezen tehnični nadzor

Splošna zaščita in higieni ukrepi:	Ne hranite v bližini živil, pijač in krmil. Umazana, prepojena oblačila takoj slecite. Roke si umijte pred odmorom in ob koncu dela. Izogniti se stiku s kožo. Izogniti se stiku z očmi in s kožo.
------------------------------------	--

8.2.2 Individualni zaščitni ukrepi, kot osebna zaščitna oprema:

Zaščita dihal:	Preprečite direktno vdihavanje hlapov. Poskrbite za zadostno prezračevanje.
----------------	---

Zaščita rok:	Zaščitne rokavice. Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti nepropusten in odporen proti produktu/snovi/zmesi. Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje prepustnosti in degradacije.
Material za rokavice:	Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt zmes iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite. Barrier 02-100
Čas prodiranja skozi material za rokavice:	Natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.
Zaščita oči:	Pri pretakanju priporočljiva zaščitna očala.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

AGREGATNO STANJE:	Tekočina
VIDEZ:	Brezbarvna do blede rumena tekočina
VONJ:	Karakterističen
Ph:	Ni podatka
VRELIŠČE:	Ni podatka
VNETIŠČE:	+51 °C
PARNI TLAK:	Ni podatka
VNETLJIVOST:	Vnetljivo
SAMOVNETLJIVOST:	Ni
OKSIDATIVNE LASTI:	Ni podatka
RELATIVNA GOSTOTA:	0,895 – 0,925 g/cm ³ (20 °C)
TOPNOST V VODI:	Praktično netopno v vodi
TOPNOST V DRUGIH TOPILIH:	Topno v različnih organskih topilih
DRUGI PODATKI	
REFRAKCIJSKI INDEKS:	1,455 – 1,480
OPTIČNA ROTACIJA:	-10° do -22°

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

OBSTOJNOST:	3 leta ob normalnih pogojih skladiščenja
REAKTIVNOST:	Ni reaktivno
NEZDRUŽLJIVOST:	Stabilno pri normalnih temperaturah in tlakih. Pazite, da ne pride v stik z močnimi kislinami ali oksidanti. Ne segrevajte do temperature vnetišča. Ne segrevajte v zaprti posodi.
NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA:	Niso poznani

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Akutna toksičnost:	LD50 (podgane, peroralno) 3950 mg/kg
--------------------	--------------------------------------

LD50 (zajci, dermalno) > 5000 mg/kg

Dodatni toksikološki podatki:

Naravno prisotne CMR substance – methyl eugenol < 3,5 %, methyl chavicol < 0,5 % (CAR 2/MUT 2), safrole < 0,01 % (CAR 1B/MUT 2), toluene < 0,01 % /REPRO 2)

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI

OBSTOJNOST IN RAZGRADLJIVOST:

Ni podatka

TOKSIČNOST ZA VODNE ORG.:

Zelo strupeno za ribe

TOKSIČNOST ZA PTICE:

Ni

DODATNE INFORMACIJE:

Ne dopustite, da odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo. Nevarnost ogroženosti pitne vode že pri izteku manjših količin v podtalnico. V vodotokih tudi strupeno za ribe in plankton. Zelo strupeno za vodne organizme.

13. ODSTRANJEVANJE

Izdelek uporabljajte z upoštevanjem dobrih delovnih navad in ga ne izpuščajte v okolje. Odlagajte odpadke v skladu z uradnimi predpisi. Šifra odpadka (Evropski katalog odpadkov 2000/532/EC)

Ne uporabiti embalaže za shranjevanje drugih snovi in jo odstranite v skladu z lokalnimi predpisi.

14. PODATKI O PREVOZU

Customs code : 33012941

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI / PODATKI O PREDPISIH

15.1 PREDPISI/ZAKONODAJA O ZDRAVJU, VARNOSTI IN OKOLJU, SPECIFIČNI ZA SNOV ALI ZMES
/

15.2. OCENA KEMIJSKE VARNOSTI

Ni podatka

15.3. UPOŠTEVANI PREDPISI

Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006

Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi

Zakon o kemikalijah /ZKem/ (Ur. l. RS, št. [110/2003](#), [47/2004](#), [16/2008](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Ur. l. RS, št. [35/2005](#), [54/2007](#))

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov (Ur. l. RS, št. [67/2005](#), [137/2006](#))

Uredba o ravnanju z odpadki (Ur. l. RS, št. [34/2008](#))

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. [84/2006](#), [106/2006](#), [110/2007](#))

Sklep o objavi prilog A in B k Evropskemu sporazumu o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga /ADR/ (Ur. l. RS, št. [9/2007](#))

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur. l. RS, št. [100/2001](#), [39/2005](#), [53/2007](#))

16. DRUGE INFORMACIJE

16.1 Celotno besedilo R-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku
16.2 Celotno besedilo H-stavkov, navedenih v 2. in 3. oddelku
16.3 Viri varnostnega lista
Varnostni list (LAUREL ESSENTIAL OIL), Po 1907/2006/ES